

מכללת אלקאסימי להנדסה ומדע

לקוויות למידה

מוחמד עוויסאת

סגן ראש המכללה

הקדמה

בשנים האחרונות הולכת וגוברת המודעות לקשייהם של תלמידים בעלי ליקויי למידה, ומערכת החינוך נדרשת לתת מענה הולם לצורכיהם. זכותם של התלמידים לשוויון הזדמנויות בלמידה ובדרכי ההיבחנות מתבטאת במתן מענה הולם לצורכיהם הייחודיים של תלמידים בעלי ליקויי למידה, מענה שנועד להוציא מן הכוח אל הפועל את הפוטנציאל הטמון בהם, וזאת בלי לפגוע ברמתן של בחינות הבגרות.

הגדרת לקות למידה

"ליקויי למידה הוא מונח כללי המתייחס לקבוצת הפרעות הטרוגניות המתבטאות בקשיים משמעותיים ברכישת הקשבה, דיבור, קריאה, כתיבה, המשגה ו/או יכולות מתמטיות ובשימוש בהם. הפרעות אלו הן פנימיות, ומניחים שהן נובעות מדיספונקציה נוירולוגית מרכזית, ויכולות להתגלות לאורך מעגל החיים. אף שלקות למידה יכולה להתרחש בו-זמנית עם תנאים מגבילים נוספים (פגיעה חושית, פיגור שכלי, הפרעה רגשית או חברתית או תנאים חיצוניים – הבדלים תרבותיים, הוראה לא מספיקה או לא מתאימה) – ליקויי הלמידה אינם תוצאה ישירה של תנאים אלו".

ההגדרה מאתר שפ"ינט

תפקידנו במרכז תמיכה

מתוקף תפקידנו כאנשי צוות בתוך המרכז חלים עלינו חוקים ונהלים של משרד הכלכלה (מה"ט) אשר מתפרסמים בחוזרי המנכ"ל. החוזרים מגיעים למכללה עם תחילת כל שנת לימודים.

פעילותנו במסגרות החינוכיות חייבת להסתמך על החוקים והנהלים האלה, והדבר דורש מאתנו התעדכנות והתייחסות שוטפת כחלק משגרת עבודתנו.

סוגי אבחונים

- אבחון דידקטי:

מיפוי קשיו של התלמיד בלמידה, אפיון מיומנויות למידה בסיסיות ומיומנויות (קריאה , כתיבה , הבעה בכתב , חשבון..)

- אבחון פסיכולוגי:

תפקוד ויכולת, (התפתחות תפיסתית ומוטורית, התפתחות רגשית. יחסי הגומלין ביניהם והשפעתם על תפקודו האקדמי של התלמיד ותפקודיו האחרים.

- אבחון משולב:

אבחון משולב כולל אבחון דידקטי ואבחון פסיכולוגי.

הפניית התלמיד לאבחון משולב מתבצעת כאשר קשיו נובעים מגורמים שונים ונרחבים וכאשר הכשלים בלמידה חמורים במיוחד ו/או לצורך

התאמות בדרכי היבחנות ברמה 3.

סוגים של לקויות למידה

- לקות קריאה = דיסלקציה
- לקות כתיבה = דיסגרפיה
- לקות חישובית = דיסקלקוליה
- קשיים בקשב ובריכוז
- לקות למידה לא מילולית

קשיים קשב וריכוז לאורך זמן וחוסר ארגון

- התלמיד נראה כבלתי מסוגל להתחיל משימה והוא מתקשה להתמיד בה.
- התלמיד לא מסתדר עם הזמן ולא מספיק לבצע מטלות או מאחר.
- התלמיד מתקשה לארגן טבלה, תרשים וגרף.
- לא מסתדר עם הציוד שעליו להביא לשיעור.
- דעתו מוסטת בכל רגע, ע"י גירויים בתוך ומחוץ לכיתה.

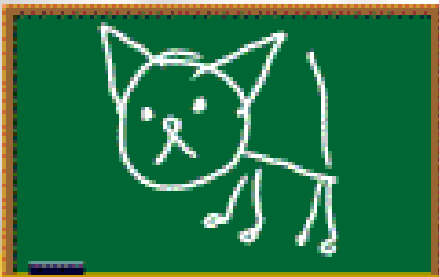
קשיים בכתיבה ובכתיב

- ליקויים הגורמים לשגיאות כתיב על רקע החלפת

הומופונים כמו: ח/כ/ק ת/ט, א/ה/ע, ש/ס

- ליקויים בתפיסה השמיעתית גורמים לשגיאות כתיב כתוצאה מחוסר הבחנה לדוגמה:

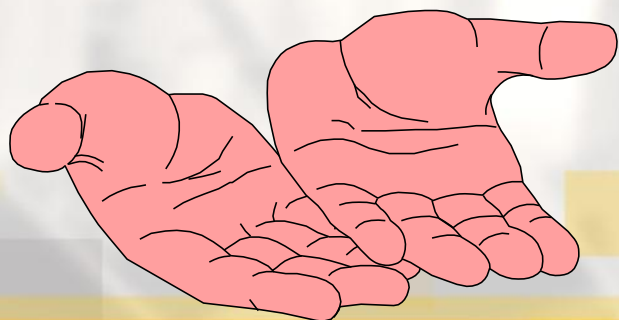
בין ג /ק, ד /ת ועוד.

קריאות כתב היד

- רעש קל בשעת הכתיבה.
- לחץ חזק מאוד על העיפרון, היוצר קווים עבים.
- אותיות בלתי קריאות.
- חוסר שמירה על שוליים, התארגנות בשורה, שמירה על רווחים
- קצב כתיבה
- הזעת כף היד.

התאמות בדרכי הבחנות לנבחנים עם ליקויי למידה

התאמות ברמה 1 ו 2 – וועדה בית ספרית

- תוספת זמן 25% לכל שעה .
- התעלמות משגיאות כתיב .
- שימוש במילונית באנגלית .
- דף נוסחאות מורחב .
- הדגלת שאלון .

התאמות ברמה 3 – וועדה מחוזית

- מבחן מותאם .
- מבחן בעל – פה .
- שעתוק \ העתקה הבחינה .
- הקראת שלאון במבחן האנגלית .
- הקלטה\ הקלדת תשובות בבחינה האנגלית .
- המרה מקצוע המתמטיקה במקצוע מדעי אחר .
- הכתבה לבוחן ניטראלי .

איך מזהים תלמידים עם לקויות למידה ?

- כשל בביצוע מטלות לימודיות .
- פער בין : פוטנציאל והישגים , או בין השקעה להישגים
- פערים בתחומי יכולת .
- נרטיב של קשיים לימודיים מתמשכים לאורך השנים .
- גורמים אתיולוגיים רקע משפחתי ו/או פגיעה מלידה .

תודה ובהצלחה בבחינות